

recenzió

EGY ÉLET KÉT SÍKON

Katona Zoltán

Czakó Zsófia debütötete arra a kérdésre keresi a választ, hogy mit is tenne az ember, ha nem kellene mindenféle elvárásnak megfelelnie. Szerencsére nem olyan vészes a helyzet, mint ahogy az előző mondatomból tűnne: a könnyed történeteket fanyar humor lengi be, megszüntetve minden tudálékoskodást.

A kötet egyik részét kitevő írások arról szólnak, hogy milyen egy bigott nyugat-magyarországi családban felcseperedni, majd elkerülni Olaszországba, s rájönni, hogy ott sem jobb.

Nem azért, mert ott sem lehet több pénzt keresni, hanem azért, mert az ember nap mint nap beleütközik abba, ami elől menekült: a képmutatásba, a sértődöttségbe, a frusztrációba. Abba, hogy mit szólnak az emberek. A regénynek is beillő novellafüzért olvasva halljuk a nyugat-magyarországi kiejtett „Miccoólnak..?!”-ot, érezzük a budapesti, a nagyvárosi emberek iránti haragot – pedig végeredményben ott is jó, rendes és keresztény magyar emberek élnek. Ugyanakkor nézzük a milánói dóm előtt kommunisztázó, utálkozó spanyol nyugdíjas nényt, akinek fizetnie kell a templomlátogatásért – pedig, ugye, ő hívó katolikus. A csodálatos és barátságos olasz család pedig tudja azt, hogy melyik boltban akciós a parmezán, a mortadella és a paradicsomszósz, és hogy ezekből mind most kell venni, mert jövő héten már nem lesz akciós, és akkor az már nem jó.

Ezért aztán valahogy nem csodálkozik az ember, amikor a csodálatos olasz család mellett „annyira elfáradtam ebben a sok beszédben, kávéban, kocsikázásban és croissant-ban és totyogásban, amire önként vállalkoztam, hogy, amint hazaérek, ledőltem az ágyra. Nem sokáig pihenhettem, mert az ebéd gyorsan elkészült, finom volt, nagyon finom, olyannyira finom, hogy egészen három óráig csak ettük.” Van valami finom, fanyar humor, illetve keserűség ezen írásokban...

A kötet másik részében, a gyerekkori élményeket feldolgozó novellákban a Vica nének, a Katinkák, a Gábor atyák miliójébe kerülünk, a nyolcvanas-kilencvenes évek vidéki kisvárosainak vagy nagyvárosainak világába. Jönnek a vasárnap déli húsleves fölötti civakodások, a viták arról, hogy szabad-e vagy nem szabad nagypénteken ezt vagy azt csinálni, vagy arról, hogy mennyire meghatározó a *Honfoglalás* című film a magyar ember életében. Igen, Franco Nero tekintete, avagy Árpád atyánk a kilencvenes évek mélyéről. Aztán ott van a visszaemlékezésre alkalmas osztálytalálkozó, amikor a *Részegen ki visz majd haza?*, no meg az *Országút, vigyéééééé hazaaaaa* közepette gondolkodunk az életről.

Jó érzés volt olvasni olyan debütötetet, amelyben a szerző kritikus szemmel és humorral tud nézni környezetére, illetve saját magára. Csakó Zsófiát az első kötetéért a Horváth Péter Irodalmi Ösztöndíjra jelölték, majd a tízes listáról bekerült a hármas, „szűkített keretbe” is. Nem nyert, de ez nem baj, nem feltétlenül a díjaktól jó egy könyv. Van, akivel egyenesen rosszat is tesznek a díjak. Kicsit olyan volt ez, mint mondjuk a *Ponyvaregényben* Marcellus Wallace felesége, aki egy olyan filmben („pájlóban”) játszott, amelyből végül nem lett sorozatfilm. Csakó Zsófia viszont olyan első-kötetet rakott le az asztalra, amelyből esetleg lehet egy jó sorozat. Vagy film.

Czakó Zsófia: Nagypénteken nem illik kertészkedni. Scolar Kiadó, Budapest, 2019

IGEN

léghajó

Kreuzer Emmy Karolin

Valahol?

Hol a vadvirág gyökeret ereszt
Hol a fák ölelnek át

Hol a tűz nedves fűbe kap
Hol a kavics a patakig ér

Hol árnyék borítja a lombdombokat
Hol a pókháló a legyek temetője

Hol a medve a vad királya
Hol ember még nem járt...

Monumentumom

Kockát formál a négyzetből
Egyre inkább nő és nő
Éleit vaskos fémből
A felülete inkább tojpadt

E folyamat meg nem áll
Míg el nem fogy a tápláléka
Akadályt sem ismer
Ez igenis egy bestia –

Amit a fájdalom táplál
Azt nem emészti
Megtartja, fordít rajta
Hallottad ezt? Megint kéri ...

KREUZER EMMY KAROLIN 2004-ben született Hamburgban, Csíkszeredában él, a Nagy István Művészeti Középiskola XI. osztályos tanulója. Ez az első publikációja.

LAPSZÁMUNK SZERZŐI

Bálint Tamás (1985, Székelyudvarhely) költő, közgazdász
Czegő Zoltán (1938, Bukarest) költő, író, újságíró
Döme Barbara (1973, Debrecen) író, újságíró, szerkesztő
Elekes Ferenc (1935, Siménfalva) költő, író, újságíró, esszéíró
Gere Nóra (1995, Csíkszereda) költő
György Attila (1971, Csíkszereda) író, újságíró, szerkesztő
Katona Zoltán (1976, Székelyudvarhely) újságíró, szerkesztő
Kertész Dávid (1993, Tiszaásvány) író, költő
Kozma Attila (1977, Kovászna) színész, humorista
Kreuzer Emmy Karolin (2004, Hamburg) diák
Lajtos Nóra (1977, Püspökladány) író, költő, irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő
Lázár Balázs (1975, Szolnok) színész, költő
Miklóssi Szabó István (1977, Sepsiszentgyörgy) író
Molnár Vilmos (1962, Csíkszereda) író, költő, szerkesztő
Péter Beáta (1982, Csíkszereda) teatrológus, újságíró
Rátz-Illés Mária (1982, Székelyudvarhely) jogász
Regős Máttyás (1994, Budapest) költő
Sántha Attila (1968, Kézdivásárhely) költő, író, irodalomtörténész
Szilágyi-Nagy Ildikó (1978, Veszprém) író, szerkesztő
Szondy-Adorján György (1971, Csíkszereda) költő, író
Tóth László (1953, Kézdivásárhely) újságíró
Vajda Anna Noémi (1978, Sepsiszentgyörgy) író
Varga Melinda (1984, Gyergyószentmiklós) költő, szerkesztő
Turczi István (1957, Tata) költő, író, műfordító, szerkesztő, egyetemi tanár

Lapszámunkat **Hlavathy Károly** (1955, Szaniszló) fotóművész műveivel illusztráltuk.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

 MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

 BETHLEN GÁBOR
Alap